

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 3P/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204517
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2024:1223204517.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II sudkyňou Mgr. Katarínou Škultétyovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. E., Z.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: T. E., Z. XX.XX.XXXX, Š. H.č. R., X. B. Q. XXX/XX, Q., K. c.č. X. O., G. XXXX, F.č. C.Č., a otca: nevedeného, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Odbor sociálnych vecí a rodiny o vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, pozbavenie matky výkonu rodičovských práv a povinností a ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- Súd u r č u j e, že maloletý F. E., Z.. XX.XX.XXXX je osvojiteľný.
- Súd matku T. E., Z.. XX.XX.XXXX, štátnu občianku Ukrajiny, prechodne bytom na území Q. Č.. T. XX, Q. p o z b a v u j e výkonu rodičovských práv k maloletému dieťaťu: F. E., Z.. XX.XX.XXXX.
- Súd u s t a n o v u j e maloletému za poručníka Mestskú časť Bratislava - Nové Mesto, ktorý bude dohliadať na výchovu maloletého, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.
- Poručník j e p o v i n n ý podať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a o maloletom dieťaťi dvakrát v roku a to k 30.06. a 31.12. kalendárneho roka.
- Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhmi doručenými tunajšiemu súdu dňa 27.11.2023 sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (ďalej len „ÚPSVaR alebo navrhovateľ“) domáhal, pozbavenia výkonu rodičovských práv a povinností matky (návrh vedený pod sp. zn. 3P/87/2023), vyslovenia osvojiteľnosti maloletého (pôvodne vedený pod sp. zn. 3P/88/2023) a ustanovenia poručníka maloletému (pôvodne vedený pod sp. zn. 3P/89/2023). S poukazom na súvislosť predmetov konaní vedených na základe daných návrhov, týkajúcich sa toho istého maloletého dieťaťa súd postupom podľa § 166 ods. 1 Civilného sporového poriadku uznesením sp. zn. 3P/87/2023-16 zo dňa 17.01.2024 spojil uvedené konania na spoločné konanie

ďalej vedené pod sp. zn. 3P/87/2023 ako konanie o pozbavenie výkonu rodičovských práv, vyslovenie osvojiteľnosti a ustanovenie poručníka.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že matka krátko po narodení maloletého (dňa 15.11.2023) podpísala dňa 21.11.2023 vyhlásenie, súhlas s osvojením vo vzťahu k neznámym osvojiteľom. Následne opustila pôrodnické oddelenie a opustila územia Slovenskej republiky. Od toho času sa zdržiava v Českej republike, na adrese oznámenej zo strany navrhovateľa súdu. Od dňa 21.11.2023 sa o

maloletého nezaujímá nijakým spôsobom, ÚPSVaR Bratislava nekontaktovala a podľa informácií navrhovateľa nekontaktovala ani CDR PETO, n.o., kde bol maloletý neodkladným opatrením súdu následne umiestnený. Na pojednávaní dňa 28.02.2024 navrhovateľ doplnil, že toho času uplynul už viac ako dva mesiace od narodenia dieťaťa, pričom matka neprejavila žiaden záujem o maloletého. Za takýchto okolností je podľa navrhovateľa v záujme maloletého, aby boli vykonané kroky smerujúce k možnosti jeho osvojenia. Rozhodnutím ÚPSVaR Bratislava bol maloletý zaradený do zoznamu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Maloletý je zdravý. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti boli podľa navrhovateľa splnené podmienky na podanie návrhu vo veci osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, nakoľko dieťa nemá žiadneho zákonného zástupcu, je bezodkladne potrebné mu ustanoviť poručníka, ktorý ho bude zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje.

3. Súd vykonal v danej veci dokazovanie oboznámením s návrhom navrhovateľa, rodným listom maloletého, výsluchom kolízneho opatrovníka, obsahom spisov sp. zn. 3P/81/2023 a 3P/104/2023, ako i celým obsahom spisu na základe čoho ustálil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie.

4. Maloletý F. E. Q. Z. L. XX.XX.XXXX V. B.-Z. F. z matky: T. E., Z. XX.XX.XXXX. Otec nie je v rodnom liste uvedený. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 3P/81/2023- 21 zo dňa 29.11.2023 súd neodkladným opatrením maloletého dočasne, do právoplatného skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti, najneskôr však na obdobie do 29.05.2024 zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., so sídlom Prokopova 45, Bratislava, IČO: 36 077 712. Univerzitná nemocnica Bratislava, pracovisko Nemocnica akad. L. Déreza, so sídlom Limbova 5, Bratislava zároveň uložil povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., so sídlom Prokopova 45, Bratislava, IČO: 36 077 712. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.01.2024. Dňa 21.12.2023 vydal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava odporúčanie k realizácii náhradnej rodinnej starostlivosti u maloletého. Uznesením sp. zn. 3P/104/2023-19 zo dňa 17.01.2024 súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti navrhovateľov: X. A. E., Z. XX.XX.XXXX T. D. F. E., Z. XX.XX.XXXX. Centru pre deti a rodiny PETO, n.o., so sídlom Prokopova 45, Bratislava, IČO: 36 077 712 uložil súd povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti navrhovateľov. Navrhovateľom zároveň uložil povinnosť podať do 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia na miestne príslušnom súde návrh na začatie konania o zverenia maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti.

5. Súd v zmysle § 180 CSP vec prejednal na pojednávaní dňa 28.02.2024 v neprítomnosti matky, ktorej bolo predvolanie na pojednávanie ako aj procesné poučenie doručené v súlade s § 106 ods. 1 písm. a) CSP. Návrh a predvolanie na pojednávanie boli matke riadne doručené na adresu jej pobytu v Českej republike dňa 05.02.2024 K návrhu sa matka nevyjadrila. Do začatia pojednávania neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila.

6. Kolízny opatrovník maloletého prednesom na pojednávaní navrhol, aby súd návrhu v celom rozsahu vyhovel. Matka sa o maloletého nezaujímá od narodenia nezaujímá, podpísala súhlas s osvojením vo vzťahu k neznámym osvojiteľom. ÚPSVaR Bratislava matka nekontaktovala a ani nikto z príbuzných neprejavil o dieťa záujem. Maloletý sa v súčasnosti nachádza u žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť na základe neodkladného opatrenia súdu.

7. Mestská časť Bratislava - Nové mesto prednesom na pojednávaní udelila súhlas s ustanovením za poručníka maloletému. Poverená zástupkyňa potvrdila, že s vecou sú oboznámení a sú si vedomí čo obnáša výkon funkcie poručníka vrátane povinností podávania správ.

8. Súd vzhľadom na neprítomnosť súdom predvolaného svedka, štatutárneho orgánu Centra pre deti a rodiny PETO, n.o., riadne predvolaného na pojednávanie, ktorý neúčast' neospravedlnil, upustil od vykonania dokazovania podľa § 139 Civilného mimosporového poriadku, nakoľko by odročenie pojednávania nebolo v záujme maloletého dieťaťa pričom doteraz zistený skutočný stav umožňuje súdu rozhodnúť aj bez výsluchu svedka.

9. Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

- a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo
- c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo
- d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

10. Podľa § 102 ods. 4 zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

11. Podľa § 137 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok („ďalej len CMP“) návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

12. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 39 ods. 2 zákona o rodine ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>> alebo <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20230101.html>> vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

15. Podľa § 56 ods. 3 zákona o rodine ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

16. Podľa § 57 ods. 3 zákona o rodine ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

17. Podľa § 58 ods. 3 zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

18. Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení skutkových okolností, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, vyslovil osvojiteľnosť maloletého F. E., Z. XX.XX.XXXX, čo znamená, že dieťa je pre prípad osvojenia právne voľné a osvojenie do budúcnosti bude nepochybne v jeho najlepšom záujme. Súhlas matky na osvojenie dieťaťa v danom prípade nie je potrebný, keďže boli splnené podmienky podľa § 102 ods. 1 písm. b) zákona o rodine a otec v rodnom liste dieťaťa uvedený nie je. Matka totiž po dobu viac ako dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavovala o dieťa žiadny záujem, dieťa nenavštívila, ani iným spôsobom sa o dieťa nezaujímal. Matka po narodení maloletého dňa 21.11.2023 udelila písomne súhlas s osvojením maloletého vo vzťahu k neznámym osvojiteľom a následne bez maloletého opustila nemocnicu. S poukazom na všetky uvedené zistenia súd dospel k záveru, že sú splnené všetky hmotnoprávne podmienky určené zákonom o rodine na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa. Súd nezistil žiadne objektívne okolnosti ani

skutočnosti, ktoré by bránili vysloveniu osvojiteľnosti a umožneniu osvojenia maloletého dieťaťa do budúcnosti, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

19. Súd zároveň podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine pozbavil matku výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému F. E., Z.F. XX.XX.XXXX. V konaní nebolo preukázané, že by sa o svoje dieťa zaujímal, nie je známa ani žiadna relevantná skutočnosť, ktorá by jej v tomto bránila. Matka ako už bolo viackrát spomenuté podpísala dňa 21.11.2023 ešte v pôrodnici súhlas s osvojením maloletého vo vzťahu k neznámym osvojiteľom a následne zo zdravotníckeho zariadenia odišla bez maloletého, o ktorého sa od toho času nijako nezaujíma. O maloletého neprejavil žiaden záujem ani nikto z príbuzných. S ohľadom na existenciu dôvodov predpokladaných v § 38 ods. 4 zákona o rodine, súd zároveň matku pozbavil výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a maloletému ustanovil za poručníka Mestskú časť Bratislava- Nové Mesto, ktorý s ustanovením za poručníka súhlasil.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.